

Dossiernummer : DOS-2023-03204

Betreft : het maken van beelden om bewijsmateriaal te verzamelen

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, samengesteld uit de heer Hielke HJUMANS, alleenzettelend voorzitter;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (algemene verordening gegevensbescherming), hierna “AVG”;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, hierna “WOG”;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

Heeft de volgende beslissing genomen inzake:

De klager: X, vertegenwoordigd door meester[.], hierna “de klager”

De verweerders: Y1, hierna “de Verweerder 1”;

Y2, hierna “de Verweerder 2”;

Y3, hierna “de Verweerder 3”.

I. Feiten en procedure

1. De klager is eigenaar van een hoeve waar een terras wordt geëxploiteerd en waar ook een eetgelegenheid is. Enkele omwonenden hebben een burgerlijke procedure ingesteld bij de Rechtbank van Eerste Aanleg¹. Het is in het kader van deze procedure dat de klager zicht heeft gekregen op beelden die door de verweerder(s) werden gemaakt en die als een van de procedurestukken zijn ingediend. Hieruit blijkt dat zij de klager al geruime tijd (zeker van april tot november 2022) filmen, evenals het cliënteel en de leveranciers van de klager. De klager klaagt deze praktijk aan.
2. De verweerder(s) maken vanuit hun woning(en) opnames en brengen hierbij personen in beeld. Ook voertuigen worden in beeld gebracht. Het is voornamelijk de straat en de gevel van de hoeve die in beeld komen.
3. De verweerders werden reeds gevraagd om het desbetreffende beeldmateriaal te verwijderen. Op 2 juni 2023 werd een brief naar Verweerder 1 verzonden. Ook passanten die hen zagen fotograferen/filmen, zouden de verweerders hier al op aangesproken hebben, aangezien ook zij op de beelden stonden zonder hiertoe hun toestemming te hebben verleend. Ter illustratie hiervan is een getuigenis van een leverancier van de klager opgenomen in de stukken van het dossier.
4. Op 21 juni 2023 is een antwoord gekomen vanwege Verweerders 1 en 3 op het verzoek tot gegevenswissing van de klager. Zij vermelden het volgende:

“In antwoord op uw brief van 5 juni 2023 betreft het recht op gegevenswissing, deel ik u mee dat wij blij zijn te lezen dat u het recht op privacy, net als wij, hoog in het vaandel draagt.

Verder hebben wij kennis genomen van uw verzoek en houden we ons aan de wettelijke voorschriften inzake het recht op gegevensbescherming en privacy.”
5. Op 27 juli 2023 dient de klager een klacht in bij de Gegevensbeschermingsautoriteit tegen de verweerders.
6. Op 11 september 2023 wordt de klacht door de Eerstelijnsdienst ontvankelijk verklaard op grond van de artikelen 58 en 60 van de WOG² en wordt de klacht op grond van artikel 62, § 1 van de WOG overgemaakt aan de Geschillenkamer³.
7. Ingevolge artikel 95, § 2, 3° van de WOG alsmede artikel 47 van het reglement van interne orde van de GBA kunnen de partijen om een afschrift van het dossier verzoeken. Indien één van beide partijen gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot het raadplegen en het

¹ [...]

² Overeenkomstig artikel 61 van de WOG deelt de Geschillenkamer bij dezen aan de partijen mee dat de klacht ontvankelijk is verklaard.

³ Overeenkomstig artikel 95, §2, van de WOG deelt de Geschillenkamer bij dezen aan de partijen mee dat het dossier naar aanleiding van deze klacht aan haar is overgedragen.

kopiëren van het dossier, dient deze zich te wenden tot het secretariaat van de Geschillenkamer, bij voorkeur via litigationchamber@apd-gba.be.

II. Motivering

8. Op basis van de elementen in het dossier die de Geschillenkamer bekend zijn, en op basis van de bevoegdheden die haar door de wetgever op grond van artikel 95, § 1 WOG zijn toebedeeld, beslist de Geschillenkamer over de verdere opvolging van het dossier; *in casu* gaat de Geschillenkamer over tot het seponeren van de klacht overeenkomstig artikel 95, § 1, 3° WOG, op basis van de hiernavolgende motivering.
9. Wanneer een klacht geseponerd wordt, dient de Geschillenkamer haar beslissing trapsgewijs te motiveren⁴ en:
 - een technische seponering uit te spreken indien het dossier geen of niet voldoende elementen bevat die tot een veroordeling kunnen leiden, of indien er onvoldoende uitzicht bestaat op een veroordeling wegens een technische belemmering, waardoor zij niet tot een beslissing kan komen;
 - of een beleidssepot uit te spreken, indien ondanks de aanwezigheid van elementen die tot een sanctie kunnen leiden, de voortzetting van het onderzoek van het dossier niet opportuun lijkt in het licht van de prioriteiten van de Gegevensbeschermingsautoriteit, zoals gespecificeerd en toegelicht in het sepotbeleid van de Geschillenkamer⁵.
10. In het geval op meer dan één grond wordt geseponerd, dienen de sepotgronden (resp. technisch sepot en beleidssepot) in volgorde van belangrijkheid te worden behandeld⁶.
11. In het voorliggend dossier gaat de Geschillenkamer over tot een seponering van de klacht, op grond van beide sepotgronden. Er liggen namelijk twee motieven aan de basis van de beslissing van de Geschillenkamer waarom zij het onwenselijk acht verder gevolg te geven aan het dossier en derhalve beslist niet over te gaan tot, *inter alia*, een behandeling ten gronde.
12. Allereerst maakt het aanhangig zijn van een procedure bij de Rechtbank van Eerste Aanleg dat deze klacht een nevensgeschil is bij een ruimer geschil dat moet worden beslecht voor

⁴ Hof van Beroep Brussel, Sectie Marktenhof, 19de kamer A, Kamer voor marktzaken, arrest 2020/AR/329, 2 september 2020, p.18.

⁵ In dit verband verwijst de Geschillenkamer naar haar sepotbeleid zoals uitvoerig uiteengezet op de website van de GBA: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/sepotbeleid-van-de-geschillenkamer.pdf>

⁶ Cf. Titel 3 – *In welke gevallen zal mijn klacht waarschijnlijk worden geseponerd door de Geschillenkamer?* van het sepotbeleid van de Geschillenkamer.

hoven en rechtbanken⁷. Ten slotte moet de Geschillenkamer vaststellen dat er geen *prima facie* schending van een van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens wordt vastgesteld⁸.

13. **Nevengeschil.** De klager geeft aan dat er reeds een procedure hangende is bij de Rechtbank van Eerste Aanleg. De Geschillenkamer is dan ook van mening dat een behandeling ten gronde *in casu* niet opportuun is. Sepotgrond B.3 houdt in dat de Geschillenkamer kan beslissen dat het niet opportuun is de klacht te behandelen indien de klacht ondergeschikt is aan een ruimer geschil (bv. verzoek om toegang tot een document in het kader van een ruimere ontslag- of echtscheidingskwestie).
14. Het is duidelijk uit de klacht dat de bewuste fotoreportage die de betreffende beelden bevat waarover klager spreekt, die door de klager aan het dossier is toegevoegd, deel uitmaakt van de lopende procedure⁹. Het feit dat er tegelijkertijd een parallelle procedure plaatsvindt tussen dezelfde partijen in dezelfde tijdsperiode, betekent niet dat de Geschillenkamer zich niet kan uitspreken wanneer er een klacht wordt ingediend. Echter, de Geschillenkamer kan het gepaster vinden dat de kwestie wordt behandeld in de civiele procedure. In dit geval is de Geschillenkamer van mening dat dit het geval is.
15. **Geen prima facie schending.** De klager verwijst in zijn klacht naar de Camerawetgeving¹⁰. Deze wetgeving is van toepassing wanneer bepaalde camera's worden gebruikt voor de doeleinden zoals vermeld in artikel 3 van deze wet. In kwestie is de Geschillenkamer van oordeel dat het niet gaat om een bewakingscamera¹¹ die aangewend wordt tot een dergelijk doel.
16. Artikel 2, 4°, van de Camerawet omschrijft een bewakingscamera als “*elk vast, tijdelijk vast of mobiel observatiesysteem dat de bewaking en het toezicht van de plaatsen tot doel heeft en dat hiervoor beelden verwerkt*”.
17. Volgens de Geschillenkamer is er geen sprake van een *bewakingscamera* in de zin van artikel 2, 4° Camerawet. Deze definitie vereist namelijk dat beelden worden vastgelegd met behulp van een *observatiesysteem*. De Geschillenkamer interpreteert dit als een apparaat waarvan de hoofdfunctie het maken van beelden is. *In casu* stelt de Geschillenkamer vast dat, behoudens vergissing, de beelden zijn gemaakt met smartphones, waarbij het maken van

⁷ Zie sepotgrond B.3 – Uw klacht is een nevengeschil bij een ruimer geschil dat moet worden beslecht voor hoven en rechtbanken en administratieve rechtscolleges of een andere bevoegde autoriteit.

⁸ Zie sepotgrond B.5 – Uw klacht is niet voldoende gedetailleerd of wordt niet ondersteund door bewijs dat de Geschillenkamer in staat zou kunnen stellen te beslissen of er al dan niet sprake is van een inbreuk op de AVG EN uw klacht heeft geen grote maatschappelijke en/of persoonlijke impact.

⁹ [...]

¹⁰ Wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, BS 31 mei 2007, ed. 2, p. 29 529.

¹¹ Artikel 2, lid 1, 4°, van de Camerawet: “*bewakingscamera: elk vast, tijdelijk vast of mobiel observatiesysteem dat de bewaking en het toezicht van de plaatsen tot doel heeft en dat hiervoor beelden verwerkt.*”

beelden niet de hoofdfunctie is. Een omgekeerde redenering zou er bovendien toe leiden dat alles wat gefilmd wordt met een smartphone aan de modaliteiten van de Camerawetgeving moet voldoen, wat niet de bedoeling van de wetgever was. De voorbereidende teksten van de Camerawet verduidelijken bovendien dat bewakingscamera's observatiesystemen zijn waarvan het doel de bewaking en het toezicht van plaatsen is¹². Aangezien een smartphone weliswaar een camera heeft, maar niet specifiek is ontworpen en geplaatst voor het observeren van plaatsen, concludeert de Geschillenkamer dat de Camerawet niet van toepassing is.

18. **Prima facie beoordeling van de naleving van de AVG.** Er moet volgens de Geschillenkamer dus enkel worden gekeken naar de AVG voor wat betreft de rechtmatigheid van het verwerken van de beelden in het onderhavige dossier te beoordelen, en niet naar de camerawetgeving.
19. Zoals geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens, is de verwerking van persoonsgegevens door middel van camera's vooreerst enkel rechtmatig indien deze gebeurt conform artikel 6.1 AVG. Overeenkomstig de richtsnoeren 03/2019 ter zake van de EDPB kan in beginsel elke rechtsgrond voorzien in artikel 6.1 AVG een rechtsgrondslag vormen voor de verwerking van persoonsgegevens die via videobeelden zijn verkregen. De EDPB preciseert desalniettemin dat in de praktijk dergelijke verwerking doorgaans zal worden gesteund op artikel 6.1.f) van de AVG (gerechtvaardigd belang).¹³ De Geschillenkamer stelt *prima facie* vast dat de verweerders rechtsgeldig beroep kunnen doen op artikel 6.1.f) van de AVG.
20. Het maken van videobeelden is in principe rechtmatig indien dit noodzakelijk is voor de behartiging van een gerechtvaardigd belang van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene zwaarder wegen dan dat belang (artikel 6.1.f) van de AVG). De door een verwerkingsverantwoordelijke of een derde nagestreefde gerechtvaardigde belangen kunnen van juridische¹⁴, economische of immateriële aard zijn.

Op het moment van het indienen van de klacht is er een zaak aanhangig bij de Rechtbank van Eerste Aanleg, waarbij een geschil tussen de klager en de verweerders centraal staat.

¹² DOC 54 2855/001, Wetsontwerp tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/2855/54K2855001.pdf>.

¹³ EDPB Richtsnoeren 03/2019 (versie 2.0) inzake de verwerking van persoonsgegevens door middel van videoapparatuur beschikbaar via: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-32019-processing-personal-data-through-video_nl.

¹⁴ HvJEU, 4 mei 2017, C-13/16, Rīgas satiksme, (ECLI:EU:C:2017:336), randnr. 29.

Het verwerken van persoonsgegevens in het kader van deze procedure kan dus rechtmatig worden beschouwd als zijnde in het gerechtvaardigd belang van juridische aard.

21. Naast het bestaan van een gerechtvaardigd belang, moet ook de noodzakelijkheid van de verwerking voor dat belang kunnen worden aangetoond alvorens een beroep te kunnen doen op artikel 6.1.f) AVG. Het Hof van Justitie heeft dienaangaande benadrukt dat de voorwaarde inzake de noodzakelijkheid van de verwerking voor het beoogd belang in samenhang met het beginsel van minimale gegevensverwerking, zoals vastgelegd in artikel 5.1.c) van de AVG¹⁵, moet worden onderzocht.

De noodzakelijkheidsvereiste is immers van belang om te garanderen dat de gegevensverwerking op basis van het gerechtvaardigd belang niet leidt tot een te ruime interpretatie van het criterium inzake de noodzaak om gegevens te verwerken. Persoonsgegevens moeten derhalve steeds toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de behartiging van de belangen waarvoor zij worden verwerkt.

Concreet dienen de verweerders ervoor te zorgen dat er geen minder ingrijpende middelen in termen van impact op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen voorhanden zijn om dit belang te bereiken, dan de boogde verwerking uit te voeren¹⁶. Bij deze beoordeling moet ook rekening worden gehouden met het beginsel van opslagbeperking onder artikel 5.1.e) van de AVG.

22. *In casu* zijn er beelden gemaakt, waarop over het algemeen onherkenbare personen of voertuigen met gemaskeerde nummerplaat voorkomen. De Geschillenkamer wijst op het initiatief van de verweerders om de nummerplaten van de auto's te maskeren wanneer deze duidelijk leesbaar zijn op de foto's. Deze praktijk is echter niet consequent toegepast op alle afbeeldingen. De Geschillenkamer vermoedt dat dit te wijten kan zijn aan het feit dat de nummerplaten van andere auto's minder duidelijk of kleiner zijn. Niettemin wil zij benadrukken dat deze inconsistentie is opgemerkt en dat de verweerders zich moeten inspannen om op een zo minimaliserende wijze mogelijk te werk te gaan.
23. Desalniettemin blijkt hieruit volgens de Geschillenkamer dat de verweerders getracht hebben om beeldmateriaal te verzamelen en over te maken aan de Rechtbank van Eerste Aanleg op een wijze die (ondanks enkele inconsistenties) zo minimaliserend mogelijk is. De Geschillenkamer stelt dienaangaande *prima facie* vast dat er aan de noodzakelijkheidsvereiste is voldaan.
24. Tot slot gaat de Geschillenkamer kort in op de afwegingstoets die moet worden uitgevoerd. Concreet moet worden beoordeeld wat de impact van de verwerking is op de betrokkene(n)

¹⁵ HvJEU, 11 december 2019, C-708/18, *TK t. Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA* (ECLI:EU:C:2019:1064), randnr. 48.

¹⁶ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014), p. 35.

en of deze geen disproportionele impact ondervinden¹⁷. De Geschillenkamer concludeert dat niemand herkenbaar is op de beelden van de fotoreportage die wordt gebruikt in de procedure bij de Rechtbank van Eerste Aanleg. Bovendien is de reportage, voor zover bekend bij de Geschillenkamer, buiten deze procedure niet gedeeld. Daarom is de impact van de verwerking minimaal. De Geschillenkamer is dan ook van mening dat aan de afwegingstoets, *prima facie*, is voldaan.

25. De Geschillenkamer wil ten slotte wijzen op de verplichting tot het tijdig verwijderen van beelden (artikel 5.1.e) van de AVG). Nu de foto's zijn overgemaakt aan het bevoegde rechtscollege, wijst de Geschillenkamer dan ook op de verplichting om deze te wissen.

III. Publicatie en mededeling van de beslissing

26. Gelet op het belang van transparantie met betrekking tot de besluitvorming van de Geschillenkamer, wordt deze beslissing gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het is daarentegen niet nodig dat daartoe de identificatiegegevens van de partijen rechtstreeks worden bekendgemaakt.
27. Overeenkomstig haar sepotbeleid, zal de Geschillenkamer de beslissing aan de verweerders overmaken¹⁸. De Geschillenkamer heeft immers besloten om haar sepotbeslissingen ambtshalve ter kennis te brengen van verweerders. De Geschillenkamer ziet echter af van een dergelijke kennisgeving wanneer de klager om anonimiteit heeft verzocht ten opzichte van de verweerders en de kennisgeving van de beslissing aan de verweerders, zelfs indien deze gepseudonimiseerd is, het niettemin mogelijk maakt om de klager te (her)identificeren¹⁹. Dit is evenwel niet het geval in de onderhavige zaak.

OM DEZE REDENEN,

beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, na beraadslaging, om de voorliggende klacht te seponeren op grond van artikel **95, §1, 3°** van de WOG.

Op grond van artikel 108, §1 van de WOG, kan binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisgeving tegen deze beslissing beroep worden aangetekend bij het Marktenhof (hof van beroep Brussel), met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

¹⁷ *Ibid*, p. 41.

¹⁸ Cf. Titel 5 – *Zal de sepot van mijn klacht worden gepubliceerd? Zal de tegenpartij hiervan op de hoogte worden gebracht?* van het sepotbeleid van de Geschillenkamer.

¹⁹ *Ibidem*.

Een dergelijk beroep kan worden aangetekend middels een verzoekschrift op tegenspraak dat de in artikel 1034ter van het Gerechtelijk Wetboek opgesomde vermeldingen dient te bevatten²⁰. Het verzoekschrift op tegenspraak dient te worden ingediend bij de griffie van het Marktenhof overeenkomstig artikel 1034^{quinquies} van het Ger.W.²¹, dan wel via het e-Deposit informaticasysteem van Justitie (artikel 32ter van het Ger.W.).

Om de klager in staat te stellen andere mogelijke rechtsmiddelen te overwegen, verwijst de Geschillenkamer de klager naar de toelichting in haar sepotbeleid²².

(get). Hielke HIJMANS

Voorzitter van de Geschillenkamer

²⁰ Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid:

- 1° de dag, de maand en het jaar;
- 2° de naam, voornaam, woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn hoedanigheid en zijn rijksregister- of ondernemingsnummer;
- 3° de naam, voornaam, woonplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen;
- 4° het voorwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;
- 5° de rechter voor wie de vordering aanhangig wordt gemaakt;
- 6° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

²¹ Het verzoekschrift met zijn bijlage wordt, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, bij aangetekende brief gezonden aan de griffier van het gerecht of ter griffie neergelegd.

²² Cf. Titel 4 – *Wat kan ik doen als mijn klacht wordt afgesloten?* van het sepotbeleid van de Geschillenkamer.